

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞI'NA

31669

Aşağıdaki sorularımın Sağlık Bakanı Kemal MEMİŞOĞLU tarafından Anayasa'nın 98'inci İhtüzüğün 96'ncı ve 99'uncu maddeleri gereğince yazılı olarak cevaplandırılmasını arz ederim.

Sümeyye BOZ
Muş Milletvekili

Mahpus Necmiye Boz, Elazığ'da tutuklu bulunduğu Elazığ T tipi kapalı cezaevinden Fırat Üniversitesi Diş Hekimliği Fakültesi'ne sevk edilmiş, ancak burada görev yapan Dr. F A , ağız içi diş tedavisi yapılacağı sırada mahpusun kelepçesinin çıkarılmasına izin vermemiştir. Bu nedenle muayene gerçekleştirilememiş, hastanın tedavi hakkı fiilen engellenmiştir.

Bu durum, Hasta Hakları Yönetmeliği'nin 11. maddesi uyarınca güvence altına alınan "onurlu bakım hakkı"nın açık bir ihlalidir. Aynı zamanda, Türk Tabipleri Birliği'nin tıbbi etik ilkeleri, Dünya Tabipler Birliği Cenevre Bildirgesi ve Avrupa İnsan Hakları Sözleşmesi gibi ulusal ve uluslararası normlarla da çelişmektedir.

Bir diş hekiminin, kelepçeli biçimde ağız içi müdahale yapma girişimi tıbbi açıdan da sakıncalıdır. Hekimlerin meslek etik kuralları gereği, hastanın güvenliğini, mahremiyetini ve rızasını gözetme yükümlülüğü vardır. Kelepçeli tedavi, mahpusun kaçma veya tehdit oluşturma durumu yoksa hem gereksizdir hem de işkence ve kötü muamele niteliği taşır.

Bu bağlamda:

1. Fırat Üniversitesi Diş Hekimliği Fakültesi'nde görev yapan Dr. F A 'nın, mahpus Necmiye Boz'un tedavisi sırasında kelepçesinin çıkarılmasına izin vermediği ve bu nedenle tedavinin gerçekleştirilemediği iddiası doğru mudur?
2. Bu uygulama Hasta Hakları Yönetmeliği, Tıbbi Deontoloji Nizamnamesi ve Sağlık Hizmetlerinde Etik İlkeler çerçevesinde Bakanlığınızca nasıl değerlendirilmektedir?
3. Kelepçeli şekilde diş tedavisi yapılması, hastanın fiziksel güvenliğini ve psikolojik bütünlüğünü tehlikeye atmakta mıdır? Bu konuda Bakanlığınızın hazırladığı tıbbi görüş veya bilimsel kılavuz mevcut mudur?
4. Sağlık hizmeti sunan hekimlerin, mahpus statüsündeki hastalara yönelik güvenlik uygulamalarında "rıza, etik, güvenlik dengesi"ni nasıl koruyacaklarına dair Bakanlığınızca yayımlanmış bir protokol ya da genelge var mıdır?
5. Dr. F A hakkında, söz konusu olay nedeniyle herhangi bir idari inceleme veya mesleki denetim başlatılmış mıdır?
6. Türkiye genelinde, mahpusların sağlık hizmetlerine erişimi sırasında kelepçeli müdahale nedeniyle yarım kalan ya da iptal edilen tedavi sayısı yıllara göre kaçtır?
7. Cezaevlerinden sağlık kuruluşlarına sevk edilen mahpusların, onurlu ve güvenli biçimde tedavi görmesini sağlamak amacıyla Sağlık Bakanlığı ile Adalet Bakanlığı arasında yapılmış herhangi bir iş birliği protokolü veya denetim mekanizması mevcut mudur?
8. Bakanlığınız, sağlık çalışanlarını insan hakları, hasta mahremiyeti, mahpus hakları ve etik tıbbi müdahale konularında bilgilendirmek üzere özel bir eğitim veya farkındalık programı yürütmekte midir?